

Boldogtalan életek pokoli viszonyok között

Szabad ötleteim napi jegyzéke
Útiélmény-beszámoló a külső és belső poklok földjéről

Petőfi Sándor
MINT LÓT-FUT A BOLDOGSÁG UTÁN...

Mint lót-fut a boldogság után
Az ember, a dőre,
Az egyik hátra, a másik előre,
Mikéntha már ott volna nyomán.
Hiába igyekeznetek!
Előttetek, mögöttetek
Nincs a boldogság... ott alattatok van
A sírhalomban.

Szalkszentmárton, 1846. március 10. előtt

Az embereket vagy nem nevelik szobatisztaságra,
vagy szégyellik, ha inkontinensek lesznek:
letagadják és inkább nem mennek el otthonról,
bezárkóznak és bűnük eresztik fejüket

*

Az emberek egymással úgy versenyeznek,
hogy az egyikük egy vödörből halászik,
a másik meg egy pecabottal a viharos tengeren...

*

Elegendő a pusztá gyanú,
bármely polgár perbe fogható és meghurcolható,
ha nem tudja minden kétséget kizáróan
ártatlanságát bizonyítani...

*

Az ország vezetőit
a legjobb pókerjátékosok közül választják,
akik szemrebbenés nélkül tudnak blöffölni...

*

A tömegpusztító fegyverek indítóállomásán
egy majom bezárta magát az indítógombokhoz

és mi csak kívülről izgulunk.
hogy éppen mihez támad kedve,
s mikor tör ki az első és utolsó atomháború...

*

Nincs otthonom,
mert mire hazajövök már semmi nincs a helyén,
ismeretlen emberekbe ütközök,
akik megütköznek rajtam
és hívatlan vendédként bánnak velem...

*

Bárhol jársz,
sohasem tudhatod,
mikor, honnan és ki tör rád,
akár javaidara, okmányaidra,
akár testi épségedre, sőt életedre...

*

Sohasem vagy benne teljesen biztos,
hogy jól választottál élettársat és pályát -
bezzeg ha Hufnágel Pistihez mentél volna,
bezzeg, ha nem tanár, de masiniszta lettél volna...

*

Arra vagy a legbüszkébb,
hogy életed végéig egy helyen dolgoztál,
kiváló dolgozó, a munka hőse, élmunkás voltál,
brigádversenyt nyertél,
munkafegyelmi ügyed soha nem volt.

*

Annyira leiszod magad,
hogy teljesen kivetkőzől magadból,
az árokba esel, elalszol s onnan szednek össze,
eliszod a fizetésed, ellopják a holmidat,
lehányod magad,
szégyenkezve, magadtól undorodva
szinte lopva mész haza,
s nem mersz gyerekeid szeme elé kerülni...

*

Akit legjobb barátodnak hittél,
akit minden titkos tervedbe beavattál,
aki bármikor jöhetett és asztalodnál evett,
arról véletlenül kiderül, hogy spicli volt,
s azóta se híre, se hamva,
mégcsak megbánást sem tanúsít...

*

Utánzó majom - edd meg, amit a majom kinyom...

*

Nincs türelmi idő,
elég ha egy nagyobb hibázol,
esetleg a kicsit is felnagyítják,
és máris végleg kizártak a csoportból, iskolából stb.

*

Istenben nem hiszel,
de annak a vadidegen embernek igen,
aki azt ígéri, hogy havonta megduplázza pénzed.
Az ördög sokat ígér, keveset ad, s még az is keserű...

*

Amikor legény kell a gátra,
akkor mindenki anyukája szoknyája mögé bújik,
amikor a hazát kellene megvédeni,
csak anyámasszony katonáit találhatunk...

*

Megtudják, hogy mi a kedvenc zenéd és ételed,
s életed attól fogva azzal keserítik,
hogy mást se hallhatsz, mást se kaphatsz:
így ebből a jóból tényleg megárt a sok.

*

Vagy a soha nem volt,
az időtávolság miatt megszépített korba vágyódsz,
vagy olyan utópiáról ábrándozol,

ami nincs kapcsolatban azzal, ahogy itt és most élsz,
ami semmire nem kötelez,
s így passzivitásra kárhoztatod magad.

*

A biztonsági öv be nem kapcsolása miatt
azonnal megbírságot az állam éber rendőre,
de abban senki nem gátol meg,
hogyminden ingóságod-ingatlanod eladd,
s a pénzt a szerencsejáték veszthelyein hagyod...

*

Hol annyira megbízol az embertársaidban,
hogya kulcsot a lábtörlő alatt hagyod,
s ezt még ki is írta nagybetűkkel az ajtófélfára,
hol meg minden perccel, fillérrel elszámoltatod élettársad,
s még a pincsikutyád se bízik rá a jószomszédra...

*

A hallgatásod beleegyezésnek tűnhet,
oly sokáig nem teszel szóvá semmilyen sérelmet.
Majd amikor nálad betelik a pohár,
akkor kiborítod a bilit,
s megnyitod a hidegháborús frontokat.

*

Soha nem merült fel a gyanú benned,
hogya nem sorcsapásként vagy folyton beteg?
Nem lehet, hogya szinte beleszerettél a bajodba,
így akarsz plusz törődést, figyelmet kizsarolni,
így akarsz kibújni az élet küzdelmei, csatái elől?
Ellenségednek veszed, aki nem partner e játszmában,
s csak akkor döbbsz rá az igazságra,
amikor már irreverzibilisek a változások...

*

Úgy akarsz teljes szólásszabadsághoz jutni,
hogya magadra veszed a bolond bélyegét, stigmáját -
arra már nem gondolsz, mi ennek az ára:
senki nem veszi komolyan a szavaidat!

*

Addig imádkozol örök életért,
míg a végén megkapod,
s azután már hiába könyörögsz kegyelemdöfésért.

*

Úgy bánnak veled
mint a kiverő kővel,
kővel dobálnak, elhajtanak,
üldöznek és ütnek-vernek,
vagy befognak kísérleti alanyként -
legjobb esetben bezúfolnak egy menhelyre...

*

Nemcsak a vas,
de minden ember,
sőt minden közszolgálat korrumpálható -
pénzzel mindent elérni lehet,
több pénzzel az ellenkezőjét is.

*

Szegény embert az ág is húzza...

*

Szabad préda vagy,
akire hajtóvadászatot rendeznek,
s akinek az életével nem kell elszámolni,
s akinek szinte semmi esélye a menekülésre,
hisz a fizető vendégvadászok biztosra akarnak menni...

*

Olyan a munkád,
ami pár év alatt leamortizál,
testcsontkító és lélekölő, szellemirtó,
s ha elhasználódsz,
akkor eldobnak mint egy kicsavart citromot.

*

Azt hitted, hogy te választottál,

büszke vagy magadra, hogy meghódítottál egy nőt...
De ellenkezőleg történt: hölgyválasz volt,
s te jól bevásároltál egy zsákbamacskát,
s már nincs reklamáció...

*

Mintha egy olyan állat lennél,
aki párzás után felfal a nőstény.

*

Te vagy az a halász,
aki kifogja az aranyhalat,
aki szabadulásáért teljesíti kívánságod.
Te az asszonyod óhaját tolmácsolod neki,
aki telhetetlenül egyre többet és többet követel,
míg a végén visszajutok a régi szegénységbe.

*

Hármat kívánhattok a jótündértől,
s neked üres a hasad, így hirtelenkedve kolbászt kérsz,
amire a méltán dühös feleséged rosszat kíván:
nőjjön rá a kolbász az orrodra...
Na, most már mit lehet tenni:
a harmadik kívánságot el kell vesztegetni arra,
hogy visszanyerd emberi ábrázatod...

*

Nem számolsz
a szerencse forgandóságával,
s ha egyszer valami nagy szerencse ér,
attól fogva számítasz erre,
mintha bérletet váltottál volna rá...

*

Amit neked egyszer-egyszer kegyként felajánlanak,
arra a második alkalom után már jogot formálnál,
amivel egyszer s mindenkorra megfosztod magad e lehetőségtől.

*

Úgy kínoznak,

hogy a terített asztal mellé ültetnek,
ahol mindenki jóízűen falatozik,
s neked semmit sem adnak,
maximum gúnyolódnak rajtad...

*

Annyira jólnevelt vagy,
vagy inkább szemérmes, gátlásos,
aki nem szeretne élelmesnek látszani,
hogy hiába kínálnak meg egyszer a finomsággal,
nem fogadod el.
Mivel ezt többet nem ismétlik,
te meg röstelsz nyíltan, expressis verbis kérni,
ezért nemcsak éhen maradsz,
de neheztelsz vendéglátódra és magadra is..

*

Vendégségbe hívnak,
de úgy bánnak veled mintha ingyenkonyhára jöttél volna,
s még ahhoz is feltételt szabnak,
hogy odalökjék neked a kegyelemkenyeret.
Például el kell hangosan mondani egy imát.

*

Arra vagy kárhoztatva,
hogy minden nap felgörgess egy kősziklát a hegyre,
majd tehetetlenül végignézd, hogy gurul vissza a völgybe,
s ennek a hiábavaló erőfeszítésnek sohasincs vége...

*

Azért csúfolnak
a leggonoszabban és legkitartóbban,
amiről azután tényleg a legkevésbé tehetsz:
testi hibáért, beszédhibáért, betegségért, szüleid szegénységéért...

*

Azt érted igazmondáson,
hogy mindenkinek mindent
szemtől szembe meg kell mondani,
a szemébe kell vágni:
ha öreg, ha bandzsa, ha fogatlan stb.

Nem ismered az elemi tapintatot...

*

Könnyebb a kutyából szalonnát csinálni,
mint a te fejedből valamit kiverni, ha oda belevettél valamit.
Nincsenek eszméid, csak rögeszméid,
nincsenek elképzeléseid, csak kényszerképzeteid.
A végén már magad sem vagy ura, csak szolgája ezeknek.
Először beengeded lelkedbe a megszállókat,
majd kollaboráltál velük,
a végén már se aktív, se passzív rezisztenciád...

*

Félszívvel mész a templomba és a színházba,
s csodálkozol, hogy nem történik veled semmi,
semmi izgalmas önismereti szellemi kaland,
semmi pokoljárás, katarzis, megtisztulás,
purgatórium és mennybeszállás...

*

A napot az akasztófa alatt kezded,
s ha nincs egy férfi vagy nő,
aki élettársadul választ magának,
akkor ez földi pályafutásod végállomása

*

Ha nem szorulsz rá,
akkor is mesterségesen táplálnak -
legjobb esetben moslékká keverik ételeid
mondván, hogy úgyis egy helyre megy..

*

Nem lehetnek titkaid,
rólad mindent tudhatnak,
el sem bújhatsz, a nyilvánosságba vagy lökve
mint egy színpadon a reflektorfényben,
ahol sötét a nézőtér,
a viszony asszimetrikus...

*

Személyazonosság lopás,
visszaélnék neveddel,
vagyon és erkölcsi kárt okoznak
és nem tehetsz ellene semmit...

*

Lépten nyomon igazoltatnak,
indoklás nélkül zaklatnak,
átvizsgálják autódat,
sőt meg is motozhatnak...

*

Kényszerzubbonyban szerelmeskednél,
gúzsbakötve vagy egy lábon állva táncolnál?

*

Ha nem jó lábbal kelsz fel,
akkor visszafekszel az ágyban,
és ott is maradsz napestig,
hisz aznap jó, ha nem csinálsz semmit

*

Nem akarsz tévedni és hibázni,
ezért nem állítasz semmit,
nem munkálkodsز semmin,
mert csak az nem hibázik,
aki nem dolgozik...

*

Mindent egyformán fontosnak tartasz,
nem tudsz fontossági-időrendi sorrendet felállítani,
ezért vagy bele sem kezdesz dolgaidd intézésébe
vagy egyszerre akarsz mindent elvégezni,
kisdolgot-nagydolgot, mosakodást és evést stb. -
szimultán játszánál 100 sakkpartit..

*

Ha egyszer megszidtak vagy kinevettek
egy gyermeki kíváncsiságból feltett kérdésedért,
attól fogva öncenzúrázod vagy elfojtod kérdéseidet,

s csak akkor beszélsz, ha téged kérdez a tanítód
és azt válaszolod, amit már tőle hallottál...

*

Aprópénzre váltod a tehetséged:
cirkuszi fejszámolóművészt keresed kenyered
vagy a kockázatos szobrász pályafutás helyett
órabérben széklábakat faragsz...

*

Annyira csak egy dolog érdekel, izgat,
hogy ennek érdekében minden mást elhanyagolsz:
nem mosakszol, mosol, nem raksz rendet,
alig alszol, alig eszel stb. stb. -
ami indokolt lehet egy rendkívüli helyzetben,
de te ebből életformát csinálsz...

*

Amíg nincs tökéletes rend és tisztaság a lakásban,
addig nem kezedsz bele még egy könyv olvasásába sem -
erre mindig csak a maradék időt fordítanád,
ha lenne ilyen szabad időd...
De nincs, mert mindig találsz tennivalót,
nehogy szó érje a ház elejét...

*

A szart aranynak nevezed,
az aranyból szart csinálsz

*

Mintha csak egy nap lenne a világ,
úgy tékozlunk és élősködünk a jövőn -
utánunk a vízözön?